

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/133/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318205658
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8318205658.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu E.. Q. N., S.. XX.X.XXXX, M. M. XXXX/XXX, A., zastúpeného JUDr. Petrom Gdovinom, advokátom, Kalininova 675, Humenné, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o zaplatenie 1.150 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 08.08.2019, č.k. 6C/23/2018-70 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Odmieťa sa odvolanie voči výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.
- II. Potvrdzuje sa rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.
- III. Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:

„Žalovaná je p o v i n á uhradiť žalobcovi 1 072,26 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 19.11.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 86,48% z celkových trov konania s tým, že o výške trov rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením.“

2. Citoval ustanovenie § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov.

3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci v trestnom konaní, pozostávajúci z náhrady trov vynaložených na zastupovanie obhajcom. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nárok žalobcu je čo do základu dôvodný a v zmysle § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. zaňho zodpovedá Generálna prokuratúra SR, ktorá koná v mene Slovenskej republiky. Voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie, sťažnosť voči tomuto uzneseniu bola zamietnutá a prokurátor podal na žalobcu obžalobu, pričom výsledkom trestného konania bola skutočnosť, že bol spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo

dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Súd prvej inštancie preto rozhodol, že nárok uplatnený žalobcom je čo do základu dôvodný. Konštatoval, že podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na správnosť či nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, v dôsledku čoho sa neposudzuje správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska toho, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Teda prichádza do úvahy zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, lebo výsledkom trestného konania bolo oslobodenie žalobcu spod obžaloby. Poukázal pritom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/194/2010 a 4MCdo/15/2009 z 18.10.2010, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí SR 2/2014. Obdobne tiež na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 540/2016 z 13.12.2016. Pokiaľ ide o výšku uplatneného nároku na náhradu škody, súd prvej inštancie zistil, že odmena účtovaná obhajcom žalobcu nebola v celom rozsahu správna, lebo za úkon právnej služby vykonaný dňa 06.05.2014 - písomný návrh na doplnenie dokazovania, mu patrí odmena len vo výške 1/2 a to podľa § 14 ods. 3 písm. a) citovanej vyhlášky. Vo zvyšku považoval úkony právnej služby za uplatnené a vypočítané správne.

4. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 spojený s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Konštatoval, že žalobca bol v konaní úspešný len čiastočne a to v rozsahu 93,24% a úspech žalovanej v konaní bol v rozsahu 6,76%. Po odpočítaní úspechu žalovanej od úspechu žalobcu bol žalobca v konaní úspešný v rozsahu 86,48%, a preto súd v takomto rozsahu priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanej právo na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie. Svoje odvolanie zdôvodnila tým, že zo súdneho spisu vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 3T/53/2014 vyplýva v čase podania obžaloby na žalobcu jej dôvodnosť. Uviedla, že po skončení prípravného konania v trestnom konaní boli vo veci produkované dôkazy svedčiace ako v prospech, tak aj v neprospech žalobcu a tak s poukazom na § 215 Trestného poriadku vyplynula zákonná povinnosť dozorového prokurátora vo veci podať obžalobu. Jedine súd v trestnom konaní po vyhodnotení predložených dôkazov bol príslušný rozhodnúť o vine, či nevine žalobcu. Podľa žalovanej bolo trestne stíhanie žalobcu vedené legitímne, zákonom určenou formou a štátu nie je možné uprieť legitímny záujem na vedení trestného stíhania konkrétnej osoby, ak existovalo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu. S prihliadnutím na uvedené dospela žalovaná k záveru, že výrok rozsudku súdu napadnutého odvolaním nemá oporu v zákone. Preto navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej žalobca považoval napadnutý rozsudok za zákonný a vecne správny, ktorý bol vydaný na základe rozsiahleho dokazovania a správne vecne odôvodnený. Navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie a priznať žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

8. Odvolací súd odmietol odvolanie žalovanej proti výroku rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti v zmysle § 386 písm. b) CSP ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, keďže týmto výrokom bola žaloba čiastočne zamietnutá. Oprávnenie k podaniu odvolania chýba strane, ktorej výrokom rozhodnutia nebola spôsobená určitá, hoci i málo významná ujma na jej právach. Subjektívnym predpokladom na podanie odvolania je to, aby napadnuté rozhodnutie vyznelo v neprospech odvolateľa. Výrokom, ktorým bola žaloba čiastočne zamietnutá, žalovanej žiadna ujma spôsobená nebola, a preto žalovaná vo vzťahu k tomuto výroku právo podať odvolanie nemá.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalovanej v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

10. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie a na doplnenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam uvádza nasledovné.

11. Právo osoby trestne stíhanej na základe nezákonného uznesenia orgánov činných v trestnom konaní na náhradu škody spôsobenej takýmto nezákonným rozhodnutím je svojou povahou právom ústavnoprávnym.

12. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

13. Podľa čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len Listiny), každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup.

14. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby, je však potrebné hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3 Listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo (pozri rozhodnutie Ústavného súdu SR III.ÚS 754/2016, obdobne aj tam citované rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II.ÚS 590/08 a IV.ÚS 642/05).

15. Je iste právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetrovaním podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce, avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený (pozri nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I.ÚS 554/04).

16. Podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom v súlade s čl. 46 ods. 3 Ústavy SR sú upravené v zákone č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a to spôsobom umožňujúcim odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takýmto rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré bolo neskôr posúdené ako nezákonné.

17. V preskúmvanej veci žalobca svoj nárok vyvodzoval z uznesenia OO PZ A. zo dňa 05.03.2014, sp. zn. ČVS: ORP-XXX/HE-HE-XXXX o vznesení obvinenia voči nemu pre prečin nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 214 ods. 1 Trestného zákona. Sťažnosť žalobcu proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry A. zo dňa 14.04.2014 a následne okresný prokurátor podal na žalobcu obžalobu pre prečin nevyplatenia mzdy a odstúpného podľa § 214 ods. 1 Trestného zákona. Okresný súd Humenné ho však rozsudkom sp. zn. 3T/53/2014-494 z 25.11.2016 oslobodil spod obžaloby, lebo skutok nie je trestným činom. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 1To/8/2017-510 z 31.01.2018 zrušil rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/53/2014 a rozhodol, že obžalovaného E.. Q. N. oslobodzuje, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

18. V súvislosti s § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že oslobodenie spod obžaloby (a rovnako aj zastavenie trestného stíhania) majú rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania preto, lebo predpoklad o spáchaní trestného činu nebol potvrdený. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rovnaké závery vyplývajúce z rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít v tom zmysle, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj oslobodenie spod obžaloby, resp. zastavenie trestného stíhania.

19. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynul jednoznačný záver, že v predmetnej právnej veci bolo preukázané splnenie všetkých 3 podmienok pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci uvádzaných v zákone č. 514/2003 Z.z., a to tak: 1. existencia nezákonného rozhodnutia, 2. vznik škody a 3. aj príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti - nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Nakoľko právna úprava v danom prípade predpokladá objektívnu zodpovednosť štátu za vzniknutú škodu, zavinenie sa nepreukazuje.

20. Odvolací súd na základe toho konštatoval, že záver uvedený v odôvodnení napadnutého rozsudku o základe nároku žalobcu na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. je v súlade so zákonom a s ustálenou súdnou praxou a námietky žalovanej vyjadrené v odvolaní nemohli byť posúdené ako relevantné.

21. S ohľadom na uvedené odvolací súd považujúc odvolanie žalovanej za neopodstatnené napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).